

PAGE(S) MISSING
NOT AVAILABLE

Folio No!
1

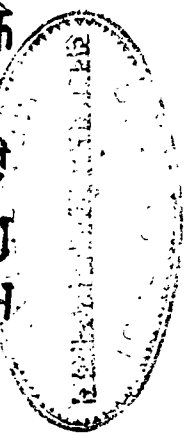
124

वसोर्धनैकेतशशिसुतोमुख्योत्रसंख्यावशी ५४ इतिबुधः जीवात्कंठेलेधुसदानेयेकुजात्तेन्तुवसादनेयेआदित्यात्पुरेलोभसंदधिनयेचंद्रादेमो
 साधके सौम्यात्पुरेवशतेधनैकेशनगौमाचिरभार्गवात्श्रीमेतौधनैकस्तनोःपुरेवशस्तसंधिनोयस्तमः ५६ इतिगुरु शुक्रः स्यात्पुरेगर्भ
 मोहधनिकःसौम्यात्गुणेधैधिकोलग्नात्कंठेलेधुमेहाधिपगुरोर्मोहीधनोयैविधिः योन्नागेवमेदाधिकोरिविजातगेवमेदाधिनकोभो
 माहोमतधीकरादिनकरादिकपौरसंख्यारमाः ५३ इतिशुक्रः मंदालोच्चैचयोगुरोमेतिकरःशुक्रात्तयोश्रीकुजाहोमेगीत्तपुरावुधात्
 तदधनीयोत्रविधोदितेकते लग्नयोगविस्मृतोनेपादिनमणेःपानेवसौजानकीमंदस्यात्रमुखं वदतिमुनयःसंख्याधिगाकथ्यते इतिशनिः
 अथलग्नाष्टकवर्गवाक्यानि सूर्यशनिगुरुशुक्रभोमबुधचंद्रलग्नक्रमेण अथाक्रमां गौर्वितोनेपरैयैगेवित्तोनेस्योत् कुरेवशेषुसंध
 नाय कोरागोवोमेदधीस्योत् कोलेस्तनित्यैःकुरवश्चदनांधोः गीतज्ञोयै गीतज्ञोयै इतिललग्नाष्टकवर्गवाक्यानि अथपवनाचायेति
 अष्टवर्गः यद्यथाधेःकृतंशास्त्रमष्टवर्गाख्यकंदुधैः परंविधस्तसंमोहानजायंतेहितेषुच १ विशेषभावस्त्वादौमोहस्तेषांप्रजायते अतो
 हममलेर्हतैःसारासारतरंबुधि २ कलधोतशलकांहिगृहीत्वास्थिरमानसः भर्धरेखात्रयंकृत्वातासांभेदंतथापुनः ३ तत्रचक्रेग्रहा
 न्स्थाप्ययथास्थानंतुगोलवित् स्वस्थानात्सर्वसद्युत्तारेखाविंदून्प्रक्षयेत् ४ अयरेखास्थापनांकालिराख्यतेकापीगाधंडं चछज्जंरकादि

हो० प्र०

२

संख्यया दृढं लक्षणं तथैव धनाश्रयैकादिसंख्यया ५ पक्वममयेतेन चंद्राद्विचित्रः शाखः परलवशषसहकादिकमतोप्यमी ६ दशमांके
पितृस्यग्नेर्वर्णश्रैकादिसंख्यया ७ अथरेखा पुरवासोहिधनिकः स्वमादर्वः प्रकीर्तितः इदोर्गतिनयोभौमात्कारावत्साहिधेनुकः १ गोमंते
धनपात्रं ज्ञातशेषेधन्यः सुरार्चितात् तद्याश्रीशुक्रतोमंदापुरवासोधिधेनुकः २ गर्भास्तानपरोलगनात्सूर्यस्वाष्टकवर्गके इतिरेष्टकवर्गः पंडि
तः सुनयश्चंद्रश्चंद्रः स्वाष्टकवर्गके श्रीगुणेचधनीयाचैकुजाचंद्रः शुभप्रदः ३ योगीवंशीमुजनस्पृधाष्टकवर्गके पुत्रसदनस्याहिगु
रोश्चंद्रसुखार्थदः ४ गर्भोमासोधनीयाचैकुजाचंद्रः प्रकीर्तितः गुणेतुष्टः शनेसौख्यगीतके ज्ञेयं चलनतः इतिचंद्राष्टकवर्गः भौमः शुभ
प्रदः सूर्यात्गुणीतनयसंस्थितः चंद्राद्विजयं स्वाज्ञौमः पात्रवत्सादनापंच १५ गोशातं स्याद्बुधाज्ञौमोतनयश्रीगुरोः शुभः तेजः परंभृगोः
सौरेः कविसादाधनीयच कालस्तनित्योलगनात्स्याज्ञौमस्थानाष्टकवर्गः इतिभौमाष्टकवर्गः बुधः शास्त्रधीपरोर्काचंद्राद्विजयदानयः पुर
वासोदधिर्नित्यबुधोभौमान्तरेखदः १७ योगोमतं धनं पात्रं बुधश्चैव परं गुरोः पुत्रगर्भमहाधन्यः सौम्यः शुक्राष्टकवर्गः १८ पुरवासोहिध
निकः सूर्यपुत्राष्टकवर्गः कुरवश्चंद्रेनाल्लोपिबुधोलग्नर्हभावहः इतिबुधः यात्रालाभः सदाधेनुकः प्रोक्तो रवितोगुरुः ग्रामः सुधियाः

रत्न
२

शशिः शुभः सुरगुरुस्मृतः कंठवासो जनकश्चोणीपुत्राष्टकवर्गः परवासोमपुधानीकः पुत्रगर्भसदानकः २१ श्रीमांस्तु धनिकः शुक्राद्विजयत
शीशनेर्गुरुः कुरवेशं बुसाधनापश्चादिलग्नतः शुभः २२ इतिगुरुष्टकवर्गः दयाश्रीसूर्यातः शुक्रः शुभरेखाप्रदः स्मृतः पात्रंगावोमंदध
न्योत्रायिचंद्रास्तितः शुभः २३ गणतोध्यपत्रकुलजाहुणतोधात्परं दुजातगुरोर्महाधनाल्लः पारगोभूमोहिधानिकः २४ स्याद्वोमंदध
न्योयः शनेः शुक्रः शुभस्मृतः कारुवोमंदधीगास्याल्लग्नः शुक्रः शुभावहः २५ इतिशुक्राष्टकवर्गः कुरवः सदानपेर्कातशानिः प्रोक्तः शुभाव
ह लनेयं चंद्रतोल्हमीतनयोन्नकुजाष्टकवर्गः २६ बुधातेजोधनं पात्रं गुरोर्गीतकारः शुभः तथाश्रीः शुक्रतः स्वर्गात्गुणीतुल्यः शानिः स्मृतः
२७ योगवेत्तानयोलगनात् शुभप्राप्ते शनिर्भवेत् इतिशनेष्टकवर्गः गोर्वितानपरं सूर्यात् गीतज्ञेयं चंद्रतः कालस्तनित्याः कुजतोशा
ल्लुगवीचर्दीनयः कुरुवंशेषु सधनायेत्यालग्नंतुसूर्यजात् योगवेत्तानयः शुक्रात्कारुर्गोमदोधयः गीतज्ञोपनिजाल्लग्नं शुभरेखाफ
लप्रदं इतिलग्नः शुक्रवर्गः अथरेखायोगः सर्वपांग्रंथांतरात् देवा ४८ धवो ४९ धिगो ३९ विष्णु ५४ श्वेगो ५६ रामो ५२ धिगो
३९ धवः ४९ इत्यष्टकवर्गसारे तु विष्टनाथेकविरिते अष्टवर्गोदयाल्लोपेवर्गा आधोगतः स्फुटः इत्यष्टकवर्गजातके प्रथमो ध्यायः ७

3.

चंद्राष्टकवर्गक्रमांकाः ४८

अथ भौमाद्वकवर्गज्जिमांकाः ३८

[illegible][illegible]

दुःखा एक ५४

गुर्वष्टक ५६

१२ सुक्राएक ५२

नाम
३

अथ शनिरेखवर्गः ३८

[illegible]

अथलज्ञाद्वत्तर्ज ४८

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵
۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲
۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹
۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶
۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳
۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷
۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴
۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱
۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸
۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

अथ मेघादीनं राशिगुणकानां न्यासः

मं	वृ	मि	क	सिं	क	तु	वृ	ध	म	कुं	मी
७	१०	८	४	१०	५	७	८	२	५	११	१२

अथरव्यदीनां ग्रन्थगुणकः

ਸ	ਚੰ	ਮੰ	ਕੁ	ਰੁ	ਸ਼
੫	੫	੮	੫	੧੦	੫

हा० प्र०
४

अथराशिग्रहगुणकाः गोसिंहोदशगुरिगतोवमुनिः = मिथुनालिनौ वणिज्जेषौतुमुनिभिः ७ कन्यकामकोशोः ५ शेषास्वमानगुणिताराशिमानद
मेकमात्र जीवारशुक्रसोम्यानां दशवमुनीद्वियैः क्रमाद्गुणकाः बुधसंख्याशेषाणोराशिग्रहगुणकाः पृथक्क्रमात् ज्ञेयाः श्रीवोजयतु नंदिद्वारपुरेव
भूवमहितोयकानजीदेशयस्तत्सुनुशिवदासकमश्चनिरतोदानेद्विजेशचने तज्जःशंभुनृपः सहास्यनवद्वयोनोविद्विजनानंदकादनेकर्णद्विबापरोविज
यतेकांतःप्रतापाधिकाः १ श्रीसरर्वभोमनृपलज्जपदंमुधीरः श्रीशंभुदासनृपतिः शिवनीष्टचितः संगीतनर्तनकवित्वविनोदहास्येशास्त्रेषुहार्दितमतिः
सुतदामुदाह २ अस्यजन्मसमयोन्नलिख्यतेह्यष्टवर्गफलसिद्धिहेतवेशालिवाहनभाकेनैवैगतेवेदकुंजरशोरेदुसंमिने ३ १५ २४ विक्रम्यनवभूय
नोन्मिने १० पदेवत्सरेचशुभकृतथैदेवे शुक्रमासिवद्वलेचपक्षकेमीनेकतनतिथौबुधेहानि ४ तद्दिनेनृपघटी १६ मिता १६ तिथिर्वह्निभंमन्युघ
टी १४ तदा नाडिकाकृति २२ समोद्धृतियोगो २२ वैणजंकरणमष्टनाडिकं ५ घडिन्नतामुघटीकास्विनोदयात् ६ नृदं ९ भूमितपलेपुवेतदास
नृपतेः समुद्रवोनिश्चितस्तगणकैरिहास्थितैः ६ द्वौयुगानिवमुवाहवश्चखंभादिकास्तारणिरत्रनिश्चितः भर्गजाश्वतिथयोविधुः कुजः साग
गश्वमुनयोद्वियविकाः ७ द्वौनगाश्वयमजाविधुद्वयः षड्गुणः कुशशिनः सुगार्चितः संनखाश्वतिथयः सितः शनिः सख्यशाः कारमिताः घड
द्वयः = पंचपंचरसवायवस्तमोवह्यश्ववसवः शराद्वयः जन्मलग्नमिहाराशिपूर्वकंशंभुदासनृपतेः शुभप्रदं ९ दिनाईमष्टिघटिका १६

गम
४

समैप्रविंशत् ३० पलानिच नागाक्षत्रीषुवसवोदंताक्ष्रीशः क्रमाद्वेः गतयोज्ञावसुगुणपंचरामोशिवोन्मिता देवज्येशनिहृणां विलोमगतयस्त्रि
ह १९ श्रीवरदमूर्तिर्जयतु श्रीसंवत् १० १९ वर्षशके १५ २४ प्रवर्तमानेज्येष्ठमांसेकक्षपक्षे १३ बुधेघटी १६ पल १९ कृतिकानहोत्रेघटी
१३ पल ४१ धृतियोगेघटि २१ पल ५५ वणिजकरणेएवंपंचंगशुद्धावन्नदिनेश्रीमत्सूर्योदयात्गतघटी ६ पल १९ समयेसकलगुणीलं
कृतश्रीशंभुदासभूपालस्यजन्मसमयः लग्नस्यवर्लंस्पष्टं ६ ४ = रूपात्मकं इतिरवेरहकावर्गलेखनक्रमः एवंचंद्रादिनांलग्नाना

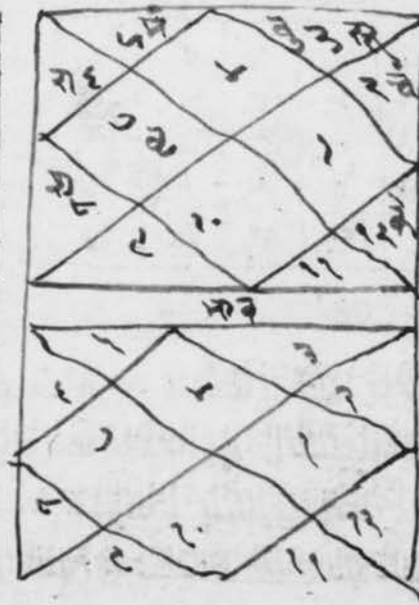
अध्यक्षः

स्थरः

रू	चं	प्र	उ	व	शु	श	रा	के	रू	चं	प्र	उ	व	शु	श	रा	के	ल	दि	रा
२	१	५	२	६	८	७	६		२	१	५	२	६	०	७	५	११	३	१६	१३
३	६	१६	८	३७	७	१२	२६		४	८	७	७	१६	२०	१९	५	५	८	३७	२३
७	३५	१४	५५	१५	२१	२१	२६		२८	१५	२	२	११	१५	४६	५५	५५	२५	वत	३
४२	१४	३२	०	०	०	०	४		७	१	१	१	१	१	१	४४	२२	१	१०	१८
५२	३८	३१	२५	५	८६	२	३		५६	८५३	३२	११३		३७	४	३	३			
८	३५	२६	३२	०	८	२	२१		५६	३५	२६	३८		३४	३२	२१	११			

हो.प्र.
५

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
			६	७	८	९	१०	११	१२		
५	७	५	८	५	७	८	५	७	५	७	
३	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३

५	३	१	१	३	५
५	३	१	१	३	५
५	३	१	१	३	५
५	३	१	१	३	५
५	३	१	१	३	५
५	३	१	१	३	५

गम
५

५	३	१	१	३	५	५	३	१	१	३	५
१	१	०	१	०	०	१	१	१	१	१	०
०	१	०	०	१	०	०	०	१	१	०	०
१	०	१	१	०	१	०	०	१	१	१	१
०	०	१	०	१	१	०	०	१	१	१	१
१	०	१	०	०	०	०	०	१	१	०	०
०	०	०	१	१	०	०	०	०	१	०	०
१	१	१	१	०	१	१	०	१	०	०	१
१	०	०	१	१	०	१	१	०	०	१	१
५	३	४	५	४	३	३	५	६	६	४	४

स्वेनकवर्गः रा. वि. १२८ मु. ४० को. १६८

५	३	१	१	३	५	५	३	१	१	३	५
५	३	४	५	४	३	३	५	६	६	४	४
१	०	१	४	०	०	०	०	२	३	१	३
१	०	१	३	०	०	०	०	२	३	१	३

अपचंद्रकवर्गः रा. वि. ५३५ प. ४ को. १७

५	३	१	१	३	५	५	३	१	१	३	५
५	३	०	४	४	५	३	५	६	२	४	६
०	१	०	०	०	३	०	१	२	०	१	२
०	१	०	०	०	३	०	१	२	०	१	२

[illegible]

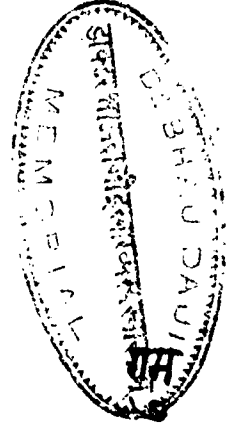
6	5	4	3	2	1	0	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
6	5	4	3	2	1	0	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
6	5	4	3	2	1	0	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

33	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५	५	५	५	५	३	३	३	३	५	५	३
२	२	२	३	३	.	.	.	.	२	२	.
२	२	२	३	३					.	.	

५	८	१	११	१२	७	३	३	३	३	३	३	३
१	३	४	३	६	४	३	२	२	१	५	३	
:	२	?	?	५	३	:	:	:	:	२	१	
	२	०	-	३	३	:	:	:	:	२	१	

१५	१५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
४	५	४	३	५	२	४	४	४	६	४	५
-	३	:	:	१	:	:	१	:	४	४	१

महकवर्गक्रमोलेखः उक्तश्चतुर्दशोर्द्वारेरवातथैकादशानिर्यगाः जायन्तेकोष्टकास्तत्रशतैकं त्रिशताधिकं १ खेषुखष्टकवर्गेषुग्रहाणां
चष्टकष्टक दशद्वादशसंख्येनायोजयेत्तत्रत्रभे ३ रव्यादीनांफलंज्ञात्वा निर्दिशेच्चष्टकष्टक दशम्याष्टन्यभागेचशत्रुनी
चगृहेषुच ४ व्याध्यधदुःखनाशादीन्लभतेनात्रसंशयः एक १ द्वि २ त्रि ३ फलेयस्मिन्धनधन्यपपरित्यः ५ चत्वारिमध्यमा
निस्युर्दशातत्रैवमध्यम पंचमादिगुरगोपेतामष्टमसर्वासिद्धिदं ६ सर्वग्रहाणांरेखैकंकुर्याद्विष्टदिनेततः अष्टाविंशफलमध्यमधि
कोनेषुभाशुभं इतिरेखाष्टकवर्गः तथाचदिनफलंज्ञातवाभरणे ३ इत्येकवेदस्यचसंप्रदिष्टोरेखायुतिश्चाखिलवेदरेखा अष्टद्विसंख्यात्
समस्ततोपियथाधिकोसदस्यफलाय १ तत्रत्रिकोणशोधनादौमत्तकृतश्लोकाः यत्रिकोणभवेनषुचाल्पकंतत्समंत्रिषु विशेषयेत्फलं २ एक
भेचगंगाभयदातदातदात्रिकोणमपिनैवशोधयेत् २ चेत्समस्तमाखिलेषुतेषुवैतदासर्वमेवमातिमान्विशोधयेत् एवमत्रमुधियात्रिकोणकंसं
विशोधयविधिनापथोदितं २ एकाधिपत्यत्वमनोविशोधयेत्तद्व्यस्येवफलानिसम्यक् ग्रहेणयुक्तेफलहीनकेचफलाधिकेवेदविवर्जिते
च ३ अन्यत्रहीनेनफलेननूनंविशोधयेत्तद्विवर्जिते फलाधिकेवेदसमन्वितेचैदंन्यत्रसर्वफलमुत्सजेतत् ४ यदोभयेवेदकयुते
भवेतां नशोधयेत्तत्रफलंतदानी फलस्यसाम्येप्यभयेग्रहाभ्यांविवर्जितेचैदखिलंत्यजेतत् ५ ग्रहान्वितेवेदविवर्जितेवाशून्ययदैकत्रय

हा० प्र०
८

शाथास्थितं तत् कुलीरकं धारं योस्ताराशोः भेदे पृथक् तत्र पृथक् फले च ६ शोधावशिष्टं खलु न त्राराशो संस्थापनीयं तु फलं तथैव आहोत्रि
कोणस्याविधिर्विधेयपश्चात्तथैकाधिपतित्वमत्र ७ अथ त्रिकोणशोधने काधिपत्यशोधनं ब्रह्मयामले राशिचक्रं यथा मार्गं निक्षिप्याष्टग्रह
स्य च त्रिकोणशोधनं कुर्याद्दशैर्दशैः सर्वपराशेष १ त्रिकोणं तु कप्रोक्तं मेघसिंहधनुक्रमात् दृष्टकन्यामृगास्थेषु तु लाकुंभयमेषु च २ कर्क
टश्चिकमीनास्तत्र त्रिकोणास्युः परस्परं त्रिकोणेषु च यन्त्यन्तं तु ल्यं त्रिषु शोधयेत् ३ एकस्मिन् भवने श्रूयेत त्रिकोणं न शोधयेत् समस्तै
स्ते सर्वगहेषु सर्वसंशोधयुद्धिमान् ४ एवं त्रिकोणं संशोधय पश्चादेकाधिपत्यता क्षेत्रद्वयफलानि स्युस्तदा संशोधयेद्बुधः ५ हीनेन सह
चान्यस्मिन् शोधयेत् ग्रहवर्जितं ग्रहयुक्ते फले हीने ग्रहाभावे फलाधिके ६ ऊनेन सह चान्यस्मिन् शोधयेत् ग्रहवर्जितं फलाधिके
ग्रहेयुक्ते चान्यस्मिन् सर्वमुत्तजेत् ७ उभयोर्ग्रहसंयुक्तेन संशोध्यः कदाचन उभयोर्ग्रहहीनाभ्यां समस्ते सकलं त्यजेत् ८ सग्राहग्रहतुः
त्यक्त्वा सर्वसंशोधय ग्रहात् कुलीरसिंहयोराशोः पृथक् क्षेत्रं पृथक् फलं ९ शोधावशिष्टं संस्थाप्या राशिमानेन वर्द्धयेत् ग्रहयुक्ते पित
द्रासो ग्रहमानेन वर्द्धयेत् १० गोसिंहोदशागुणितो १० वसुभिः ८ मिथुनालिनो वणिक्मेयोतुमुनिभिः कन्यावीमकारोऽशोः ५
शेषाः स्वमामगुणिताराशिमानाः क्रमात् जीवारश्चक्रसोम्यानां दशवसु ८ मुनिर्द्विषे ५ क्रमात् गुणकाः बुधसंख्याशेषाणां राशि

राम
८

ग्रहगुणोर्गुणयेत् पृथक् १३ राशिग्रहगुणकारैः फलानि गुणयेत् पृथक् ग्रहयुक्ते स्यात् गुणयेत् ग्रहसंख्यागुणेतथा १३ एवं गुणित्वा संयोज्याः
सप्तभिः ७ गुणयेत् युनः सप्तविंशोद्भूता लघ्वं वर्षाण्यत्र भवन्ति हि १४ द्वादशादिगुणैर्लघ्वमासाहर्षाटिकाः स्मृताः सप्तविंशतिवर्षाणि मंडलं
रिकीर्तितां १५ तद्दूर्द्धभूमिभिः ५४ शोध्यं त्यजेद्दामी ५४ तद्दूर्द्धके कुजाधिके ८१ भवेद्यत्र मंडला १० ८ शोधयेत् युनः १६ अन्योन्या
र्द्धहरणं ग्रहयुक्ते तु कारयेत् नीचेर्द्धमस्तगोप्यर्द्धहरणं तु कारयेत् १७ शत्रुछेत्रे त्रिभागो नंदशोणं हरणं तथा एणभंगं तु त्र्यंशो नमर्द्धोऽंशो
राहुतसंश्रयात् १८ बृहत्तरं एणभेकारयेद्बलवतरं १ पश्चात्तान् सकलान् कृत्वा वारं गेन विवर्धनं ३३४ मातंग ३६५ लघ्वं शुद्धा
युर्भवतीति न संशयः पूर्ववदिनमासाद्दृक्त्वा तस्य दशा भवेत् २० सवंग्रहणं सर्वेषां दशां कुर्यात् पृथक् पृथक् अथ वर्गदशामार्गः स
र्वेषामुत्तमोत्तमः २१ केंद्रादप्यंतरस्थे च राशिनिग्रहसंयुक्ते अष्टवर्गं एणभिन्नायुः कुर्यात् तस्य प्रयत्नतः २२ दशमस्थेः क्रूरसोम्ययु
ते भिन्नाष्टकवर्गायुप्रयोगः इति भिन्नाष्टकवर्गायुर्द्वितीयोऽप्यायः अथ समुदायाष्टकवर्गायुः अष्टवर्गसमुद्धृत्य गृहाणो राशि मंड
ले एकस्मिन् मंडलाधिके शोधयेच्चक्रमं डलं १ द्वादशादौ तु गृहीयादेवं सर्वेषु राशिषु प्रागूत्रिकोणं संशोधय पश्चादेकाधिपत्यता २
एवं त्रिकोणकारैश्च वर्द्धयेच्च पृथक् पृथक् एकीकृत्य तु तत्सर्वसप्तभिः ७ गुणयेत् युनः ३ सप्तविंशतिभिलघ्वमायुपिंडं प्रदश्यते द्वाद

हो० प्र०
६

शादिगुणैर्लक्षा १२ ३० ६० मासाहर्षटिकाः स्मृताः ४ शताहर्षतुनामिंडमंडलं १०० शोधयेत्ततः शतमेकंतुगृहीयादीर्घायुयोगसंभवं
५ तद्विधं सकलं कृत्वा वारिकेन ३२४ विवर्जितं मातंग ३६५ दत्तश्रुद्धायुः सामुदायं च दृश्यते ६ सर्वग्रहेभ्यः श्रुद्धेयां विंडरूपं विनि
र्दिशेत् ग्रहाणां तु विभागार्थमुपायः कथ्यते धुना ७ भिन्नाष्टवर्गाजापुश्चखखखेटस्य संगुणः सामुदायेनाभिन्नायुयोगांस्वदशाभवे
त् ८ एवं ग्रहाणां सर्वेषां दशायुश्च पृथक् पृथक् समुदायदशामार्गं ह्येवं कर्म समीरितं अष्टवर्गदशामार्गः सर्वेषामुत्तमोत्तमः ग्रहस
हिते के द्रस्थे चंद्रे के द्राद्वहिस्थितैः शेषैः समुदाष्टवर्गविधिना ग्रहदशायंचिंतयेन्मणित्योक्तिः १० इति समुदायाष्टकवर्गायुः अथ
भिन्नाष्टकवर्गायुः खिलगनायुः स्पष्टीकरणं राशितुल्यानिवर्षाणि प्रपद्युदयस्य च शेषान्मासदिनायंचलगनादायुविनिर्दिशे
त् १ अथायुः व्यवस्था न केन्द्रगंदोवेलसंयुतेभ्यः संकटकस्थैराधियोगयुक्तैः भिन्नाष्टवर्गेण दशायुषस्यादतो न्यथा चेत्समुदायकोपे
२ केन्द्रादन्यतरस्थे च शशिनिग्रहसंयुते अष्टवर्गेण भिन्नायुर्दशमेकुरसौम्यकैः ३ इति भिन्नायुः व्यवस्था ग्रहान्वितेशीतकरे संके
यदान्यखेटैर्विवलेरकेन्द्रैः कृतः खगोलस्तत्समुदायमार्गं विनिर्दिशेत् ज्ञातकौशलज्ञः ४ ग्रहसहिते के द्रस्थे चंद्रे के द्राद्वहिस्थि
तैः शेषैः समुदायाष्टकवर्गविधिना ग्रहदशायंचिंतयेन्मणित्योक्तिः ५ इति समुदायुः व्यवस्था अल्पायुयोगजातो वा दीर्घायुयोगजातो

राम
६

पिवा उभयोर्दशाविभागैरायुर्ज्ञातुं न शक्यते ६ षष्ठाष्टमगतैः पापैरेल्यायुरादिशेत्ततः सौम्यैर्विपरीतस्यान्निश्चयगतैश्च मिमादेशं ७ इत्यष्टव
र्गततीयोध्यायः अथोदाहरणं लिख्यते तत्र त्रिकोणशोधनप्रकारः त्रिकोणेषु च यन्मन्तुं तुल्यं त्रिषु शोधयेदिति त्रिकोणत्रयस्थानेषु यत्तन्
न फलं तत्स्थानं त्रयेषु शोधयंत्यथा सूर्याष्टकवर्गमेषाधोरेखाधोरेखाफलं ४ सिंहाधः फलं ४ धनाधः फलं ३ एतदूनं फलं त्रिषु शो
धिते जातं धनाधः मेषाधः १ सिंहाधः १ तथा वृषाधः ४ कन्याधः ५ मकराधः १ इदं त्रिषु शोधिते मकराधः ० वृषाधः ३ कन्याधः ४ त
था कुंभाधः ६ मिथुनाधः ५ तुलाधः ४ इति त्रिषु शोधिते तुलाधः २० मीनाधः १ कुंभाधः २ तथा मीनाधः ६ कर्कधाधः ३ वृश्चिकाधः ३
इदं त्रिषु शोधिते कर्काधः वृश्चिकाधः मीनाधः ३ इत्येकप्रकारः एकस्मिन् भवने शून्ये तत्र त्रिकोणं न शोधयेदिति त्रिषु त्रिषु कोणेषु एकस्थानेषु न्यं भवति त
दा त्रिकोणशोधनं तत्र न कार्यं त्रिषु स्थानेषु यथा स्थितेरेखाफलं पापं तद्यथा भौमाष्टकवर्गे वृषाधोरेखाफलं ३ कन्याधः ५ मकराधः ० अत्र
शोधनं न कार्यं तेन वृषाधः ३ कन्याधः ५ मकराधः यथा स्थितमेव स्थाप्यं तथा बुधाष्टकवर्गे दवाधः फलं ० कन्याधः ३ मकराधः ० अत्रापि
कत्र शून्यत्वा त्रिकोणशोधनाभावः तेन वृषाधः ० कन्याधः ३ मकराधः ० त्रिषु स्थानेषु यथा स्थितं स्थापितं तत् बुधाष्टवर्गे वृष्यं भौमाष्टवर्गे पि
इति द्वितीयः प्रकारः समत्वे सर्वगेषु सर्वसंशोध्य बुद्धिमान् इति त्रिषु कोणेषु फलं समानं भवति तदा स्थानत्रयेषु सर्वशोधयेदित्यर्थात् त्रिषु शू

न्यमेवस्थाप्यं तद्यथा गुरोरष्टकवर्गेतुलाधःफलं ४ कुंभाधः ४ मिथुनाधः ४ अत्रफलसाम्यत्वाविषुष्यन्त्यस्थापितेतुलाधः कुंभाधः मिथु
नाधं तथालग्नाष्टवर्गेकन्याधः ४ मकराधः ४ वृषाधः ४ अत्रापिस्थानत्रयेष्वन्यंस्थापितंकन्याधः मकराधः वृषाधः गुरोरष्टकवर्गे त
थालग्न्याष्टवर्गेस्थापितंतदृष्टव्यं संस्पृक् इतिरतीयप्रकारः अथकेषांचिन्नर्महा त्रिकोणेषुचयत्स्मृतंतुल्यंत्रिषुशोधयेत्इतित्रि
कोनेषुस्थानत्रयेषुयत्स्मृतंफलंतस्थाप्यं तद्यथा रेवरष्टकवर्गेमेघाधःफलं ४ सिंहाधः ४ धनाधः ३३इदंनूनंस्थानत्रयेस्थाप्यं ३ मेघा
धः ३ सिंहाधः ३ धनाधः ३ तथावृषाधः ४ कन्याधः ५ मकराधः १ एतत्स्मृतं १ स्थानत्रयेस्थाप्यं वृषाधः १ कन्याधः १ मकराधः १ त
थाकुंभाधः ६ मिथुनाधः ५ तुलाधः ४ एतत्स्थानत्रयेषुष्वनूनं ४ स्थाप्येकुंभाधः ४ मुथुनाधः ४ तुलाधः ४ तथामीनाधः ६ कर्का
धः ३ वृश्चिकाधः ३ एतत्स्मृतं ३ स्थानत्रयेस्थाप्यं मीनाधः ३ कर्काधः ३ वृश्चिकाधः ३ अपत्रिकोणशोधनभेदेप्रथमशोधनेकेमे
ष्वक्षेत्रेयः द्वितीयप्रकारेतृतीयप्रकारेसर्वत्रत्रिकोणशोधनमेवकार्येइतित्रिकोणशोध
नोदाहरणंसमाप्तं अथैकाधिपतिशोधनोदाहरणंलिख्यते एवंत्रिकोणसंशोधपञ्चा
हेकाधिपत्यता क्षेत्रद्वयफलानिसुःतदासंशोधबुद्धिमान् १ क्षीणेनसहचान्यासि

	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
४३	४५	४७	४९	५१	५३	५५	५७	५९	६१
४३	३३	२४	१५	०६	१७	२८	३९	४०	५१

[illegible]

नशोधयेत्ग्रहवर्जिते ग्रहयुक्तेफलेहीनेग्रहाभावेफलाधिके ऊनेनसहचान्यस्मिनशोधयेत्ग्रहवर्जित इति अस्यार्थः भोमाहीनाज्ञेत्रे
द्वयमस्ति तत्रविचारः ज्ञेत्रद्वयेएकग्रहयुक्तंफलः रेखाहीनंहीनंभवति द्वितीयग्रहहीनंफलाधिकंभवति तदाऊनंफलंअन्यत्रग्रहहीने
धिकफलेज्ञेत्रेशोधयिमितिभावः शोधावशिष्टंग्रहहीनेज्ञेत्रेस्थाप्यं तद्यथा रवेरष्टकवर्गोमिथुनोग्रहसहितः त्रिकोणशोधनफलेनानेन १ हीनः
कन्याग्रहरहितात्रिकोणशोधनफलेनानेना ४ धिकः तेनमिथुनाधस्थितात्रिकोणशोधनऊनेन १ कन्यास्थिताधिकफलेशोधितेशेष ३ क
न्याधःस्थापितं मिथुनाधःफलं १ कन्याधः फलं ३ एतत्सूर्याष्टवर्गेदृष्टव्यं केषांविन्मतेन्यूनंयत्फलंतत्स्थानद्वयेस्थाप्यं तेनमिथुनाधःफलं
१ कन्याधःफलं १ एवंसर्वत्रबुद्धिमत्ताप्रकारद्वयंज्ञातव्यंअन्यत्फलाधिकेग्रहयुक्तेचान्यस्मिन्सर्वमुत्तरजेदिति अस्यार्थः एकत्राशौफ
लाधिकेग्रहयुक्तेअन्यत्रग्रहाभावेफलहीनेसतितदाफलाधिकेग्रहयुक्तेराशौतस्याधोयत्त्रिकोणफलंतत्स्थाप्यं अन्यत्रग्रहवर्जितः
फलहीनेराशौसर्वमुत्तरजेदित्यत्रतस्याधःशून्यंस्थाप्यं तद्यथा कौश्विन्मतोक्तेसूर्याष्टकवर्गोमिथुनोग्रहयुक्तः फलाधिकः ४ कन्याग्र
हरहितत्रिकोणशोधनफलहीनः १ तेनमिथुनाधोयथास्थितंस्थापितं ४ कन्याधःशून्यं ० एतत्कौश्विन्मतोक्तेसूर्याष्टकवर्गेदृष्टव्यं त
द्यथाशुक्राष्टकवर्गोमिथुनोग्रहसहितः फलयुक्तः २ कन्याधःशून्यं ० एतत्कौश्विन्मतोक्तेसूर्याष्टकवर्गेदृष्टव्यं त

हो० प्र०
१२

ये३

अफलानि ततो राशिस्थिता ग्रहाः ततो राशिगुणकाः ततो ग्रहगुणकैर्गुणितानि ग्रहयुक्ता राशिस्थशुद्धफलानि एवंक्रमः शोध्यावशिष्टं
संस्थाप्य राशिमानेन वर्द्धयेत् ग्रहयुक्ते पितृसौग्रहमानेन वर्द्धयेदिति तथाराशिग्रहगुणकारैः फलानि गुणयेत्तथा ग्रहयुक्ते स्या
तगुणयेत्तथा ग्रहसंख्यागुणेन येति अस्यार्थः शोध्यावशिष्टत्रिकोणशोधने काधिपतिशोधनफलं राशिगुणकैः पृथक् गुणयेत्तथा
राशोग्रहयुक्ते सति तत्राशिस्थशुद्धफलं ग्रहगुणकैर्गुणयेदित्यर्थः अस्योदाहरणं सूर्याष्टकवर्गस्य सर्वलिखितं तदृष्टव्यं एवंगुणि
त्वा संयोज्य सप्तभिर्गुणयेत्युनः सप्तविंशोद्धता २० लब्धवर्षा एव भवन्ति गति अस्यार्थः एवं राशिगुणकैर्गुणितानि राशिस्थशुद्धफलानि
संयोज्येदेकीकृत्य तत्राशिपिंडसंज्ञो भवति तद्वशांश्च शुद्धफलभौलानि ग्रहगुणकैर्गुणितानि तन्मेकीकृत्य ग्रहपिंडसंज्ञो भवति
राशिपिंडग्रहपिंडयोर्योगो योगपिंडसंज्ञो भवति तद्यथा सर्वोदाहरणं सूर्या
ष्टवर्गो राशिगुणकैर्गुणितानां राशिस्थशुद्धफलानां योगो राशिपिंडः १२८
एवं राशिस्थशुद्धफलानां ग्रहगुणकैर्गुणितानां योगो जातो रेवर्गपिंडः ५
४० अनयोर्योगो जातो रेव्योगपिंडः १६८ एवं चंद्रादीनां राशिपिंडग्रह

समु
१२

पिंडयोगपिंडः साधितानि पुराहरणलिखिताः बुद्धिसिद्धिर्दृष्ट्याः तथा च सप्तभिर्गुणयेत्युनः सप्तविंशोद्धता २० लब्धवर्षा एव भवन्ति
हि द्वादशादिगुणै १२ ३० ६० लब्धवर्षा एव साहस्यटिकाः स्मृत्वा इति अस्योदाहरणं तत्र रेव्योगपिंडः १६८ सप्तभिर्गुणितः ११७६ स
प्तविंशति २० भक्ते लब्धवर्षाणि ४३ शेषं १५ द्वादश १२ गुणितं १८० सप्तविंशति भक्ते लब्धमासाः ६ शेषं १८ त्रिंशत् ३० गुणि
तं ५४० सप्तविंशति भक्ते लब्धदिवसाः २० शेषं ० षष्टिगुणितं सप्तविंशति भक्ते लब्धघटिकाः ० पलानि ० एवं जातो रेवर्मध्यमायुः ४३
६ २० ० ० वर्षादिः एवं चंद्रादीनामप्ययुसाध्यं सप्तविंशतिवर्षाणि मंडलं पारिकीर्तितं तदूर्ध्वं भूमिभिः ५४ शोधय्य जेतुं भूमि
५४ तदूर्ध्वं कुजा ८१ भिके भवेद्यत्र मंडला १०८ तशोधयेत्ततः इति अस्यार्थः अत्र मंडलप्रमाणं सप्तविंशतिवर्षाणि २० मंडलादून

अथ राशिगुणकाः च ग्रहगुणकैः

मंडलशुद्धे रेव्यदीनामायुः

स	च	म	उ	र	श	ल
१२८	५३	१७	१६०	६४	९२	१५४
४०	५४	३६	३६	२०	६८	३१
२६५	२७	२२३	२३५	८४	१६०	१३५

स	च	म	उ	र	श	ल
१३	२७	५७	६१	२१	४१	३५
६	८	८	२	५	५	००
२०	२६	२३	६	१०	२३	००
११	४०	२०	४०	०	२०	००

स	च	म	उ	र	श	ल
१	२६	३	७	२१	१२	१२
५	४	५	२	२	६	०
१०	३०	२३	६	१०	६	०
११	२०	२०	४	०	४	०

हो० प्र०
१३

मायुर्यथ्यागतस्थाप्य मंडलादधिकेभूमिभिः ५४ चतुःपंचाशद्वि ५४ शोधांभूमे ५४ रधिकेचतुःपंचाशदधिकेभूमिं ५४ त्यजेत्चतुःपंचाश
शोधाः कुजाधिके ८१ एकाशीत्यधिके मंडलात् १० ८ अष्टोत्तरशतमध्ये शोधाः शेषमंडलशुद्धायुः स्यात्तद्यथा रवेरायुः ४३ ६ २० ०
मंडलाधिकत्वात्भूमिभिः ५४ शुद्धोजातो मंडलशुद्धायुः १० ५ १० ० ० अथचंद्रायुः २६ ३ ३ २० ८ २६ ४० इदमपि मंडलाधिक
त्वात्भूमिभिः ५४ शुद्धशेषमायुः २६ ३ ३ २० अथभौमायुः ५० ९ २३ २० ० भूमेराधिकत्वात् ५४ भूमिः ५४ शुद्धशेषमायुः
३ ९ २३ २० ० अथबुधायुः ६१ १ ६ ४० ० इदमपिभूमे ५४ रधिकत्वात्भूमिभिः ५४ शुद्धशेषमायुः ७ २६ ४० अथगुरो
रायुः २१ ९ १० ० मंडला २० दूनत्वाद्यथास्थितंमेवायुः २१ ९ १० ० ० अथशुक्रायुः ४१ ५ २३ २० मंडला २० धिकत्वाद्भूमिभि
५४ शुद्धः १२ ६ ४० अथशनेरायुः ३५ ० ० ० भूमिभिः शुद्धः १९ १० १० १० १० अथलग्नायुः ३९ ४ २६ ४० ० भूमिभिः ५४ शुद्धः
१४ ७ ३ २० इतिमंडलशुद्धायुः अथहानिसंस्कारमाह अन्योन्यार्द्धहरणं ग्रहयुक्तेतुकारयेत् नोचेर्द्धमस्तगोप्यर्द्धहरणंतेषुकारयेत्शत्रु
क्षेत्रेत्रिभागोनंदस्योगहरणंतथा एणभंगेतुअंशोनमर्के द्रोःपातसंश्रयात् वद्धत्वरणेप्राप्तेकारयेद्वलवतरांइति अन्योन्यार्द्धहरणमितिद्विआ
दयोग्रहोकराशिस्थिताः भवन्ति तदातेषामन्योन्यं परस्परमायुषोर्द्धसर्वेषांकार्यमितिभावः तथापीग्रहोनीचराशिस्थितोभवन्ति तस्याप्या

राम
१३

युषोर्द्धकार्यं यदाशत्रुक्षेत्रस्थितोभवन्ति तदा तस्याप्युत्पन्नं शोभनं कार्यं दृष्ट्यांगहरणतथेति दृष्ट्यांगमितिलग्नोदितभागा द्वाभेददशैकादशदशमनव
माससमावृत्युत्पन्नं शोभनं कार्यं दृष्ट्यांगसंस्तुतं तत्रस्थितानां ग्रहाणां पथो करीत्या हानिः कार्यं साचत्रार्द्धहानिरित्युच्यते उक्तं च पूर्वोक्तं द्वायाध्याये
व्यपतोत्रवामं सर्वार्द्धकात्रिकचतुर्थशरतुर्भागानुक्तान्हरत्यशुभदाः शुभदास्तद्वर्द्धीमेतिव्यपस्थितः क्रूरग्रहः यदागतमायुः सत्सर्वहरति शुभोर्द्धहरति
तथैकादशस्थः क्रूरुर्द्धहरति अष्टमस्थः पंचमांशं सप्तमस्थः क्रूरुर्द्धहरति दशमस्थस्तृतीयोशंहरति नवमस्थश्चतुर्थोशंहरति अष्टमस्थः
पंचमांशं सप्तमस्थः षष्ठोशमिति ऐतेषुस्थानेषुशुभग्रहाः अर्द्धहरन्ति तथाच एकस्थानस्थिताश्चेत्स्य द्वादिपोषत्रवेचाः तदाबलपुतः खेतोहरत्ये
वनवापरइति ब्रह्मयामले वद्धत्वरणेप्राप्तेकारयेत्तलवतरमिति एकस्यग्रहस्यएकाशस्थितस्यदृष्ट्यांगस्थितस्यनीचादीस्थितस्याद्विआदिहरणे
प्राप्तेवलवतरमित्याधिकहरणं कार्यं अत्रोदाहरणं तत्ररवेर्मंडलशुद्धायुः १० ५ १० १० १० अत्रविबुधयुक्तेनास्यार्द्धहरणं प्राप्ते तथा द्वादशस्थः
स्तेनसर्वहरणं प्राप्ते हरणद्वयेप्राप्तेसर्वहरणमधिकमस्ति तेवास्यसर्वहरणं प्रसंगे कृत्वा तं जातं रवेहानिसंस्तुतायुः ० ० ० ० तथाबुधस्यमंडलशुद्धा
यु ७ २ ६ ४० ० अत्रबुधोरवियुक्तेनाप्यस्यार्द्धहरणं प्राप्ते तथा द्वादशस्थः शुभग्रहस्तेनाप्यर्द्धहरणं प्राप्ते एवंहरणद्वयेनप्राप्ते एकमेवह
रणं कृतं जातं बुधस्यहानिसंस्तुतायुः ३ ७ ३ २० ० अत्रचंद्रस्यमंडलशुद्धायुः २६ ३ ३ २० ० चंद्रस्यान्याहानिर्नास्ति एकादशस्थितता
तचतुर्थोशहानिः प्राप्त आयुश्चतुर्थोशः ६ ६ २३ २० अनेनोनंजातेचंद्रस्यहानिसंस्तुतायुः १९ ८ १० ० ० अथशुक्रस्यमंडलशुद्धायुः

हो० प्र०

१४

१२६।६।४०।० शुक्रः शत्रुहन्त्रेति अतोऽंशोनहरणं प्राप्तं तथा दशमस्थः तेन घट्टांशहानिः प्राप्ता द्वयोर्हारेऽंशोनहरणमधिधिकं अतोऽंशो
नेकतं अयुस्त्र्यंशः ४ २ २ १३ २० अनेनोषेन जातं शुक्रस्य हानि संस्कारायाः ८ ४ ४ २६ ४ अथ गुरोर्मंडलशुद्धायुः २१ ९ १०
० गुरुः शत्रुहन्त्रेति अतोऽंशोनहरणं प्राप्तं अनेनोषेन जातं गुरोर्हानि संस्कारायाः १४ ६ ६ ४० ० अथ भौमस्य मंडलशुद्धायुः ३
९ २३ २० अथ हरणाभावाद्यथा स्थितमेवायुः ३ ९ २३ २० अथ शनेर्मंडलशुद्धायुः १९ ० ० ० अत्रापि हरणाभावाद्यथा स्थितमे
व शनेरायुः लग्नायुषः हानि संस्काराभावाद्यथा स्थितमेवायुः १४ ० ३ २० इति हानि संस्कारोदाहरणं पश्चात्तासकलान् कृत्वा वारां
गेन ३२४ विवर्द्धनं मातंग ३६५ लघुशुद्धायुर्भवतीति न संशयः पूर्वदिनमासाद्य कृत्वा तस्य दशा भवेत् एवग्रहाणां सर्वेषां दशां कुर्यात्तस्य
यकृष्टयकृष्ट इति पश्चात्तासकलान् वारां गेन चतुर्विंशत्यधिकशतत्रयै न विभजं ३६५ दित्यर्थः पलं चतुर्दशशुद्धायुर्भवति तदेवग्रहाणां दशा वि
भागः पूर्वदिनमासाद्य मिति स्वर्गगणोर्दिनमासाद्य कृत्वा एवं सर्वेषां ग्रहाणां दशा विभागाय भवति अत्रोदाहरणं अत्रावेवायुः
०० ०० तथा न चंद्रस्यायुः १९ ८ १० ००० वारां गेन ३२४ गुणितं एवं जातं ६३ ८१ मातंग अथरव्यादीनां हानि संस्कारायाः रामः
भक्ते ३६५ लघुवर्षाणि १० शेषं १० ई द्वादशगुणितं २११२ मातंग भक्ते लघुमासाः ५ शेषं २

स	च	म	व	ह	शु	श	ल
०	०५	३	३	१४	८	१९	१४
०	०५	२३	३	१४	८	०	३
०	०५	२०	०	४०	४०	०	०

राम
१४

८० त्रिंशत् ३० गुणितं ८६१० मातंग भक्ते लघुवर्षाः २३ शेषं २१५ षष्ठ्या गुणितं १२९०० मातंग भक्ते लघुवर्षाः ३५ शेषं १२५ षष्ठ्या ६० गु
णितं ७५०० मातंग भक्ते लघु पलानि २० इति जातं चंद्रस्या पूर्वर्षादिः १० ५ २३ ३५ २० एवं भौमादीनां दशा विभागायः सोध्यं यस्य यदागतमा
युक्तदेवतस्य दशमानं कथितं अष्टवर्गदशमार्गः सर्वेषामुत्तमोत्तम इति अथ मित्रायुषी लग्नायुष्यष्टीकरणं राशितुल्यानि प्रयच्छं युदं यस्य च शेषा
न्मासदिनाद्यं चलन्नादायुर्विनिर्दिशेदिति अत्र भिन्ना पुषियदागतं लग्नं तस्य शुद्धायुत्तत्राशितुल्यानि वर्षाणि वर्षस्थाने योजयेत् अशादिका
त् १ त्रैराशिकानुपातेन मासदिनाद्यं फलं गृहीत्वा मासादिके योजयेत् तत् लग्नायुः
स्फुटं भवति अत्रोदाहरणं सर्वसाधित लग्नस्य शुद्धायुः १२ ११ १३ १३ ५८ स्पष्टं
लग्नं ३ ८ ४५ ० अत्र राशितुल्यानि वर्षाणि वर्षस्थाने योजितानि वर्षाणि १५ शेषं ८
४५।० अत्रानुपातः यदि राशे त्रिंशदं शेषोर्द्वादशमासालभ्यं ते तद्दशेषां श्रेः किमिति शेषां
शादिकं गुणकः त्रिंशत् ३० भाजकः गुणकेन गुणिते गुण्ये अथवा गुण्येन गुणिते गुणके
तुल्यमेव भवति अतो द्वादशमासा गुणकः कृतः १२ त्रिंशद्भाजकः २० गुणकभाजकोष

स	च	म	व	गु	शु	श	ल	ए
०	१०	३	३	१२	७	१६	१२	वर्ष
०	५	४	२	१०	८	१०	११	मास
०	२३	१९	८	१९	२६	११	१३	दिन
०	३५	४	३	३३	५७	४३	१३	घटी
०	२०	६	०	४२	३२	१६	५८	पल

ह० प्र०

सम

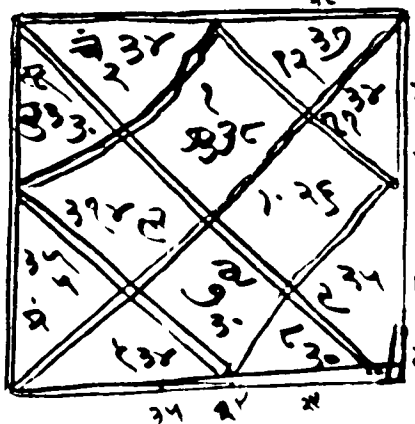
१५

द्विपवर्तिनो जातगुणकस्थानेरभाजकस्थाने ५ अतः शेषांशादिकं द्वाभ्यां संगुणयं च भिर्विभज्यतुल्यते मासादिफलं तत्तमासादिस्थाने
 योज्यमिति अंशादिशेषं ८ ४५ १० द्वाभ्यां गुणितं १० ३० ० पंचभि ५ भिर्तेलं च मासाः ३ मासशेषं २ ३० ० त्रिंशत् ३० गुणितं ७५ ०
 पंचभिर्भक्तेलं च दिवसाः १५ शेषं ० घटिका ० पलानि ० लघुमिदं मासद्विनादिस्थाने योजितं जातं लग्नस्य षुयुः १६ २ २८ १३ ५८ एतदेव
 दशमानं अथारव्यादीनां द्वाभ्यां सलग्नकानां दशादिभागायुः कौष्टकानां न्यासोयं इति वसयः मले ५ षकवर्गजातकं भिन्ना षकवर्गा घुसा
 धनाध्यायः अथ समुदाया षकवर्गायुः अष्टवर्गः समुद्रतयग्रहाणां राशि मंडले एकस्मिन् मंडलाधिके शोधयेच्चक्रमं डलं द्वादशादौ तु
 गृहीयादेवं सर्वेषु राशिष्विति अस्यार्थः मेषादि राशि मंडले रव्यादिग्रहाणां सलग्नकान्तरे
 खयोगः कार्यः मंडलाधिके द्वादशाधिके १२ मंडलं संशोधय मेषादि राशि मंडले स्थापयेत्
 तद्यथा रवेरष्टकवर्गे ५ शुक्राष्टकवर्गे ५ शनैरष्टकवर्गे ४ चंद्राष्टकवर्गे ६ एवं
 माष्टकवर्गे ३ बुधाष्टकवर्गे ५ गुरोरष्टकवर्गे ५ शुक्राष्टकवर्गे ५ शनैरष्टकवर्गे ४ लग्नाष्टक
 वर्गे मेषेरेखा ६ एवं सर्वग्रहाणां रेखेव्यं मेषरासौ स्थापितं रेखा ३८ इयं मंडलशुद्धा शेषं २

स	च	म	बु	ह	शु	श	ल	यो
०	२०	३	३	१२	७	१६	१६	७०
०	५	४	२	१०	४	१०	२	५
०	२३	१५	८	१५	२६	११	१८	१०
०	३५	४	३	३३	४०	४०	१३	८
०	२०	०	१०	४२	३२	१६	५८	११

राम
१५

मेषाधः स्थापित २ एवं वृषादि राशौ सर्वग्रहाणां रेखेव्यं कृतं वृषादि राशौ स्थापितं तत् दृष्टव्यं मेषादि लग्ने ग्रहाणां रेखेव्यं संख्या वशादिवा हादिका
 ये शुभाशुभमग्रेव तथा चाप्राग्वत् त्रिकोणं संशोधयश्चादेकाधिपयता स्वैकगुणकारैश्च वर्द्धयेच्च पृथक् पृथक् एकीकृत्य तु तत्सर्वं सप्तभि
 ७ गुणयेत्पुनः सप्तविंशतिभिर्लघु २० मायुपिंडप्रदृश्यते द्वादशादिगुणै १२ ३० ६० लघ्वामासाहर्षदीकास्मृता इति अस्यार्थः आदौ

मेषादि राशि मंडले सर्वग्रहाणां यत्र रेखेव्यं कृतं तत्रादौ प्रज्व त्रिकोणं यत्नं कृत्वा एकैकं तत्तत् राशिगुणकारैश्च पृथक् पृथक् गुणयेत् एकीकृत्य

अथ मंडलशुद्धां समुदाया षकवर्गः रेखानान्यासः श्रीराम ०	शु	च	म	बु	ल	म	०	ह	श	०	०	०	०	०	ग्रहा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	०	०	०	राशि
२	१०	६	७	९	१०	६	६	९	२	१०	१	०	०	०	रे
१	८	०	६	०	८	०	५	०	०	४	०	०	०	०	त्रि
१	८	०	६	०	८	०	५	०	०	४	०	०	०	०	ए

हो० प्र०
१६

राशिपिंडग्रहपिंडोभवतः द्वयोर्योगे योगपिंडसंज्ञः स्यात् सयोगपिंडः सप्तभिः संगुण्य सप्तविंशतिभिः २० विभज्य पलभ्यते तद्वर्षाणि द्वाद
शादिगुणैर्लब्धा इति वर्षशेषं द्वादशाभिः संगुण्य मासं शेषं त्रिंशद्भिः दिनशेषं षष्ठ्या संगुण्य सप्तविंशतिर्भजनात् पलभ्यते तन्मासं लभे
ति शतादूर्द्धतुतसिंडमंडलं १०० शोधयेत्ततः शतमेकं तु गृहीयाद्दीर्घायुयोगसंभवमिति अस्यार्थः सप्तविंशतिर्भजनात् सप्तमं वर्षस्थाने
वर्षपिंडः शताधिको भवति तदा तन्मथे तदा तन्मथमंडलं १०० शतं विशोधयेत्ततः शतमेकं षष्ठ्या संगुण्य सप्तविंशतिर्भजनात् पलभ्यते तदा दीर्घायु
संभवं शतमेकं ग्राह्यमित्यर्थः अत्रोदाहरणं सर्वोक्तराशिगुणैर्गुणितानि राशिस्थानिकोणैः काधिपतिशोधनफलानि एकीकृता
निजांतराशिपिंडः २३५ एवं ग्रहगुणैर्गुणितः २१४६ सप्तविंशतिभक्ते लब्धं वर्षाणि शेषं १६ द्वादश १८ गुणितं सप्तविंशति
भक्ते लब्धं मासाः ७ शेषं ३ त्रिंशत् ३० गुणितं ६० सप्तविंशतिभक्ते लब्धं दिवसाः ३ शेषं ६ षष्ठ्या ६० गुणितं भक्तं घटिका राम
२० एवं जातः समुदायवर्षादिर्मध्यमः ७६ ७ ३ २० ० अथ स्पष्टीकरणं तद्विधं सकलं कृत्वा वरांगेण ३२४ विवर्द्धनं मातंग ३६५ ल १६
वृष्ट्युदायुः समुदायं च दृश्यते इति विधं सकलं कृत्वा वरांगेण ३२४ जातः २५७८८ मातंग

भक्ते लब्धं वर्षाणि ७० वर्षशेषं २३८ द्वादशगुणितं २८५६ मातंग ३६५ भक्ते लब्धं मासाः ७ शेषं ३० १ त्रिंशद्गुणितं ६० ३० मातंग भक्ते ल
ब्धं दिवसाः २४ शेषं २७० षष्ठ्या गुणितं १६२०० मातंग भक्ते लब्धं घटिकाः ४४ शेष १४६
षष्ठ्या गुणितं ८४०० मातंग भक्ते लब्धं पलानि २३ शेष ५ एवं स्पष्टायुः ७० १ ७ २४ ४४ २३
सर्वेषाम् कथ्यते धुना भिन्ना ग्रहेभ्यः शुद्धेयः पिंडरूपविनिर्दिशेदिति इदं सामुदायः सर्व
ग्रहाणां पिंडयं ज्ञातव्यं ग्रहाणां तु विभागार्थमुपायः कथ्यते धुना भिन्ना स्वर्गजायुश्च स्व
स्ववर्गसंगुणः सामुदायेन भिन्नायुर्योगात् स्वदशा भवेदिति अस्यार्थः अथ ग्रहाणां दशा
विभागार्थमुपायः कथ्यते सामुदायपेन स्वस्वग्रहाणां भिन्नायुर्गुणयेत् सर्वग्रहाणां भिन्नायुर्योगो न विभजेत् पलभ्यते तत्स्वस्वग्र
हाणां दशा विभागायुर्भवति अत्र त्रैराशिकां यदि भिन्नाष्टकवर्गायुयोगेन ग्रहाणां स्वस्वभिन्नायुर्लभ्यते तदा सामुदायपेन विमिति समुदा
युर्गुणकः स्वस्वग्रहाणां भिन्नायुर्गुण्यः भिन्नाष्टकवर्गायुयोगो हार इत्युपपन्नं अत्रोदाहरणं चंद्रस्थ भिन्नपूर्वर्षादिः १७५ २३ ३५ २०
सामुदायपेनानेन ७० ७ २४ ४४ २३ गोमूत्रिकान्यायेन गुणितो जातो भाज्यः १२ ३४ ११ ११ ४६ २४ भिन्नायुर्योगेयं ७७ ५१ २०
८ ११ भाजकः सर्वाणि तो भाज्यभाजको भाज्यः १६००४६३८४ भाजकः १००३६३६२९ भाजकेन भक्ते भाज्ये लब्धं वर्षाणि १५ शेषं १

हो० प्र०
१७

नेत्रद्वयः ३३ अक्षरानामुपेनगुणितानां सस्वमिन्नायुधानां सवर्गितानां

पं	कु	व	शु	श	ल	चं
२३२	२३५	२३०	५३३	११२	११७	१३५
३	२	२	२	२	७	११
१	२३	२	२३	२५	२०	११
०	५२	१४	१६	२२	२६	४६
३७	११	०	५	५२	३३	२४

चंद्रभाज्यहारे मौनभाज्यहारे बुधभाज्यहारे शुक्रेभाज्यहारे

१६००४२४३८४ ॥ ३१००७१६२६७ ॥ २९१००१६३०

चंद्रभाज्यहारे

मौनभाज्यहारे

बुधभाज्यहारे

१६००४२४३८४

३१००७१६२६७

२९१००१६३०

१०००३५३६८९

१००३२३६८९

१००३२३६८९

शुक्रेभाज्यहारे

मौनभाज्यहारे

चंद्रभाज्यहारे

बुधभाज्यहारे

११७२५८५८४०

६७८१०७८०८

१५५३८५४९६२

१४७३४२५६३

१००३२३६८९

१००३२३६८९

१००३२३६८९

१००३२३६८९

गम
१७

६४५८६०१६ द्वादशागुणितं ११३५०६८२२८ भाजकेनभक्तैल्लक्षमासाः ११ शेषं ३० ७३०६२० त्रिंशत्तगुणितं ६३२१२८८१० भाजके
नभक्तैल्लक्षदिवसाः ६ शेषं १८५८५५६१ षष्ठागुणितं ६४८२६१५४० भाजकेनभक्तैल्लक्षेयजानि ६ शेषं ४५६३६३६४ एवं च
इत्यसामुदायुषे जातं दशादिभागायुवर्षादिः १५ ११ ६ ११ ६ एवं भौमादीनां सामुदायायुषि दशादिभागायुः साध्यः अथ च समुदा
युषेन स्वस्वमिन्नायुर्गुणितानां न्यासकोष्टकाश्चैद्विषयाः हेदा
नान्यासः तथा च एवं गृहाणां सर्वेषां दशायुष्यष्टचक्रपृथक् सा
मुदायदशामार्गेत्येवं कर्मसमीरितं अष्टवर्गदशामार्गः सर्वेषामुत्त
मोत्तमः इति स्पष्टार्थ इति द्विविधमायुः साधनं समाप्तं अत्र योगा
नारां दिन २ घटि ११ पल २८ स्वल्पान्तरत्वाददोषः अथ मिन्नायु
र्यवस्था नक्तं इति दोषलसंयुतेऽन्यैः संकेतकस्थैः रथियोगयुक्तैः मि
न्नाष्टवर्गेण दशायुषं स्यादतो न्यथा चेत्समुदायकेपि १ केंद्रादन्यतर

स	चं	पं	कु	व	शु	श	ल	है	कुलै
०	१५	३	०२	११	६	२५	१४	७०	७०
०	११	१	१०	०८	६	४	८	७	७
०	१२	१	२६	२८	८	१६	२३	२६	२५
०	११	५२	४३	५०	३६	४	२५	४५	४५
०	६	४६	३४	४४	५३	४	७	५७	२३

हा.प्र.
१८

स्थेचशाशनिग्रहसंयुते अष्टवर्गोणभिन्नायुः दशमस्थैः शुभाशुभैः जन्मजनलग्ने चंद्रः केंद्रस्थो न भवति अन्ये ग्रहाः केंद्रस्थाः सवीर्याः भवन्ति न
दाततस्यभिन्नाष्टवर्गायुः साध्य इत्यर्थः अथ सामुदाय्यवस्था ग्रहान्विते शीतकोरसकेंद्रे यदा न्यवेदैर्विवलैरकेंद्रैः कृतः खगोलसमुदायमार्ग
विनिर्दिशेज्जातककौशलज्ञः ग्रहसहिते केंद्रस्थे चंद्रे केंद्राद्वहिः स्थितैः शेषैः समुदायाष्टवर्गाविधिना ग्रहायं चितयेन्मणिस्त्योक्तिः २ जन्म
लग्ने ग्रहसहितश्चंद्रः केंद्रस्थः सवीर्यो भवति अन्ये ग्रहाः अकेंद्रस्थाः केंद्राहिताः हीनवीर्याः भवन्ति तदा तस्य सामुदायाष्टवर्गेणायाः सा
ध्य इत्यर्थः यदा चंद्रः केंद्रस्थोऽधिवीर्यो भवति अन्ये ग्रहाश्च केंद्रस्थाः सवीर्याः भवन्ति तदा तस्य सामुदाययोगार्द्धमिश्रायुः साध्यं तत्र पू
र्वोक्तरीत्या दशाविभागायुः साध्यं यदा चंद्रः केंद्रस्थो न भवति अन्ये ग्रहाः केंद्रस्थान भवन्ति तदा चंद्रान्यग्रहयोर्मध्ये योऽधिवीर्यो भवति तदा त
स्यायुः साध्यं चंद्रः सवीर्यश्चेत् सामुदायुः साध्यं अन्ये ग्रहाः सवीर्याश्चेत् तभिन्नायुः साध्यं दशाविभागायुः पूर्वोक्तप्रकारेणैव इति सामुदायुः
व्यवस्था विद्वद्भ्यो खेदलीलाविलासे सम्यग्बोधे पुंजराजोदिते च होरासोरेशो भूहोराप्रकासे पूर्णस्वासीदष्टवर्गायुः तत्र आयुर्दयाध्यायः
समाप्तः अथ दशाध्यायः यदायुर्पस्य खेदस्य तत्तस्यैव दशा भवेत् यथा शास्त्रप्रकारेण प्रवक्ष्यामि समासतः १ लग्ने चंद्रो नाचयो वीर्ययु
क्तस्यैव स्यात् वीर्यादशा बुधमिदं तस्मात्केंद्रादिस्थितानां मनन्याश्चेदेकस्था वीर्ययुक्तक्रमेण २ अस्यार्थः लग्नचंद्रस्यैव स्यात्
ध्येयो वयोवली तस्य अथा प्रथमा दशा ज्ञेया तस्मात्केंद्रादिस्थितानां केंद्रप्रणपर आपो प्रक्षिप्तमस्थानां दशयथाक्रमेण ज्ञेया चेदेकस्था

एम्
१८

एकस्थाने द्विआदयो ग्रहाः संतितदा वीर्ययुक्तक्रमेण यो वीर्यवान् सः प्रथमः तस्माद्हीनवीर्यस्तदनंतरं तस्माद्हीनवीर्य इति क्रमेण दशा साध्या अ
त्रोदाहरणं खेदलीलाविलासे अधिक अतो रेवदशा प्रथमा अस्मात्केंद्रस्थो बुधो भवति तेनाग्रे बुधदशा षड्बलमिदं १० १ ३५ चंद्रस्य षड्बलं ५ ३०
लग्नस्य षड्बलं ६ ४ = एषा रेवदलीलाविलासे अधिक अतो रेवदशा प्रथमा अस्मात्केंद्रस्थो बुधो भवति तेनाग्रे बुधदशा रवेः फलफः स्याः गुरुश्च
कलग्नस्ते यथाक्रमं वलोनान् संघो यथाक्रमेण दशालिखित तथा शनिभौमचंद्रायथोत्तरं वलहीना अतो यथाक्रमेण लिखिताः तथा चोय
दं द्वेयोस्तु यस्यापि वीर्यसाम्यं भवेत् क्वचित् तदा पुराधिकः खेदप्रथमं
पाचयत्यपीति स्पष्टार्थमिदं अत्र केंद्रपरफरादि विचारः साधारणल
ग्नकुंडलेः सकासात् ननु भावकुंडलेः सकाशत् यथा लग्नस्या दशा
भवति तदा खेदभावजफलैः सर्वान्ति तैः स्वस्व षड्बलानि गुणितानि लग्ना
द्यदंशा क्रमेण तानि बलानि फलानि स्युः तान्यंशविडानि सर्गायुर्दयादो
ज्ञेयानि अष्टवर्गायुर्दयेनैवैति सिद्धं नमतनिस्थाद्यैः रतुक्तान् यथा

अथ ग्रहणं दशा क्रमोयं

र	बु	च	श	ल	श	ज	वे	र	बु	च	श	ल	श	ज	वे
०	३	१२	७	१६	२५	३	७	१	३	१२	७	१६	२५	३	७
०	३	१०	५	१४	२०	४	५	२	३	१०	५	१४	२०	४	५
०	३	१६	२५	२५	११	१२	२३	५	३	१६	२५	२५	११	१२	२३
०	३	३३	३२	१३	११	४	३५	६	३	३३	३२	१३	११	४	३५

गणितागतमेवमुल्लङ्घ्य अथातर्दशा एकैर्द्वयंशकं वैत्रिकोणेऽनेऽं ७ शंयाचयत्येवरेटः कुर्यांशंरंध्रंयुक्तयोश्चवेदेक
सैद्वादयोववलीसः मूलदशगतेः एकैर्द्वयंशकं वैत्रिकोणेऽनेऽं ७ शंयाचयत्येवरेटः कुर्यांशंरंध्रंयुक्तयोश्चवेदेक
स्यात् अतःधूनेःसप्तमस्थानेऽं ७ शंयाचयत्येवरेटः कुर्यांशंरंध्रंयुक्तयोश्चवेदेक
स्यात् अतःधूनेःसप्तमस्थानेऽं ७ शंयाचयत्येवरेटः कुर्यांशंरंध्रंयुक्तयोश्चवेदेक